

HODNOCENÍ DOKTORANDKY A JEJÍ DIZERTAČNÍ PRÁCE

Název dizertační práce:

Strategie, návrh, řízení a administrace rozsáhlých digitálních knihoven a archivů

Doktorandka:

Mgr. Andrea Fojtů

Školitel:

Doc. PhDr. Richard Papík, Ph.D., ÚISK FF UK, richard.papik@ff.cuni.cz, tel. 251080205

Téma dizertačního projektu / struktura práce / obsahové záležitosti / přednosti práce ve vztahu k osobnosti doktorandky a k hodnocení celého jejího doktorandského studia:

Předkládaná práce doktorandky mgr. Andrey Fojtů je výsledkem jejího víceletého působení v oboru informační vědy a z hlediska praktického a výzkumného pak v oblasti digitálních knihoven a archivů (viz dále její publikační činnost v závěru tohoto hodnocení školitele).

Andrea Fojtů patří v České republice, a také v mezinárodním kontextu, ke špičkovým odbornicím v oblasti digitálních knihoven, a proto je logické a pro praxi žádoucí, že zvolila dizertační projekt příbuzného tématu.

Vlastní práce je zejména přehledová, což je velmi ceněnou záležitostí v mnoha oborech, rovněž se opírá o praktické zkušenosti doktorandky z různých zaměstnání (např. Ústav výpočetní techniky Univerzity Karlovy v Praze, Národní knihovna České republiky, dříve také IBM), kde učinila s problematikou nejen digitálních knihoven a archivů značné obdivuhodné zkušenosti. Řada těchto aktivit pak byla spojena s projekty národního dosahu. Doktorandka během studia prostudovala velké množství literatury, zejména pak cizojazyčné, neboť domácí literatura v oblasti tématu dizertace je méně frekventovaná na aktuální světové úrovni. Tuto literaturu doktorandka pak dokáže srovnávacími analytickými metodami dobře vytěžit, mnohé aplikovat do praxe a následně seznámit s výstupy, které mají integrační a doporučující charakter a míří do dalších použitelných zkušeností s řízením digitálních knihoven a archivů. V některých ohledech navazuje na práce svých kolegů z oboru, a také doktorandů ÚISK FF UK (např. Jan Hutař, v práci také zmiňuje B. Vorlíčkovou v souvislosti s významem digitálních knihoven a archivů pro systémy historického a kulturního dědictví), s kterými dříve spolupracovala na projektech (J. Hutař, P.Krbec, B. Stoklasová)

a publikačních výstupech (viz také úvodní a první kapitoly dizertace nebo dále v přehledu publikačních aktivit).

Hlavním cílem dizertace bylo téma rozebrat komplexně, jak dosud v ČR nebylo zpracováno, tvůrčím a přehledovým způsobem podpořeným ověřováním v praxi a vytvořit tak i potenciálně metodický materiál jak navrhovat a provozovat rozsáhlé digitální knihovny s dodržováním knihovnických standardů v ČR. Práce se zabývá problematikou od rozboru modelů (referenčních, konceptuálních a procesních) až po návrhy a provoz důvěryhodných digitálních knihoven se všemi dalšími souvislostmi vztaženými k vlastnímu informačnímu systému, tak i k dokumentu, který bude obsahem digitálního úložiště, ale i mnoho témat k dalšímu okolí IS. Rozebrán je mj. datový plán, také problematika dlouhodobé archivace dokumentu, či i personální požadavky nebo řešení krizových situací a rizik).

Řada metod je rozpuštěna v celkovém přehledovém výsledku, jsou součástí heuristických postupů při řešení problémů, přesto doktorandka doplnila některé výzkumné dílčí aktivity směrem k respondentům, také do oblasti získání tzv. nejlepších příkladů (best practices), k získání názorového spektra, nebo také dílčích hodnocení (např. dotazník pro studenty, jak reflektují přívětivost systému). Jsou to sice dílčí, ale v důsledku důležité a komplementární aktivity, neboť dávají práci přidanou hodnotu. Autorka tak předkládá poměrně unikátní dílo, které bude dalšími odborníky využíváno pro účely projektů digitálních knihoven a archivů a s nimi spojenými problémovými okruhy, anebo také poskytne ucelený pohled dalším doktorandům v dané oblasti, kdy budou na Andreu Fojtů navazovat.

Výběr informačních pramenů:

Bez výhrad, velmi kvalitní.

Stylistická a gramatická úroveň práce:

Bez vážnějších výhrad.

Formální a grafické nároky na práci:

Bez výhrad. Anglicky popsané obrázky diskutovány, vysvětlující charakter pod obrázky nebo v textu dizertace doporučen.

Seznam publikační činnosti doktorandky A. Fojtů dokumentující její odborný profil a naplňování cílů dizertačního projektu:

2004

FOJTŮ, A., GREŠKOVÁ a M., LÁNYIOVÁ, I. Spracovanie a využívanie informácií z hľadiska kognitívnych vied. *Knižničná a informačná veda 20*. Library and Information Science, sv. 20. Bratislava : Univerzita Komenského, 2004, s. 153-179. ISBN 80-223-1993-7.

2005

FOJTŮ, A. Prístupnosť webu alebo prístup k informáciám pre každého. *Infos 2005 : Zborník z 33. medzinárodného informatického sympózia*. Bratislava : SSK; ÚK SAV, 2005. - s. 46-53.

2007

FOJTŮ, A. a KRBEČ, P. Digitální zdroje a jejich budoucnost. *Automatizace knihovnických procesů – 11 : sborník z 11. ročníku semináře pořádaného ve dnech 16.–17. května 2007 v Liberci*. Praha : ČVUT, 2007. 136 s. ISBN 978-80-01-03691-4.

FOJTŮ, A. Digitální obsah a jeho ochrana. *ITlib. Informačné technológie a knižnice* [online], 2007, č. 02 [cit. 2007-15-06]. Dostupné na: <http://www.cvtisr.sk/itlib/itlib072/fojtu.htm>. ISSN 1336-0779.

2008

FOJTŮ, A. Co Web 2.0 dal a vzal. *Sborník prezentací a příspěvků z konference IKI 2008 – Informace, konkurenceschopnost, inovace*. Praha : Česká informační společnost, 2008. Dostupné na: http://cisvts.cz/wp-content/uploads/2012/11/Fojtu_IKI.pdf

HUTAŘ, J., FOJTŮ, A. a PAVLÁSKOVÁ, E. DRAMBORA - nástroj na interní audit digitálních úložišť v nové online verzi a postřehy z provedených auditů [online]. In *Inforum 2008*, Praha 28.-30. května 2008 [online]. Praha : Albertina Icome, 2008 [cit. 2008-11-18]. ISSN 1801-2213. ISSN 1801-2213. Dostupný na: <http://www.inforum.cz/archiv/inforum2008/sbornik/45>

FOJTŮ, A., et al. *Objevujeme planetu Internet : e-learning, multikulturní výchova, modelové hodiny, metodické postupy*. Praha : Erudis, 2008. 88 s. ISBN 978-80-254-1416-3.

FOJTŮ, A. a PAVLÁSKOVÁ, E. Plán dlouhodobé ochrany digitálních dokumentů v praxi. *Příspěvek na konferenci: 9. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2008*.

2009

FOJTU, A. Open source versus commercial solutions for a long-term preservation in digital repositories. *Systémy pro zpřístupňování VŠKP : zkušenosti, možnosti, nabídky, potřeby : 4. ročník semináře konaného 21. 10. 2009 na VUT v Brně* [online]. Praha : Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování VŠKP AKVŠ ČR, 2009-11-02 [cit. 2009-11-02]. Dostupné na: <http://www.evskp.cz/seminar/2009/>. ISSN 1803-7003.

FOJTŮ, A. Kognitivně znevýhodnění v kontextu přístupnosti a použitelnosti webu. *Uživatelsky přívětivá rozhraní*. Brno : Hořava & Associates, 2009. 177 s. ISBN 978-80-254-5295-0.

FOJTU, A. Czech National Digital Library and long-term preservation issues. *Cultural Heritage Online . Empowering Users : An active role for user communities*. 2009. Dostupné na: <http://www.rinascimento-digitale.it/eventi/conference2009/slides16-2/fotju.pdf>

FOJTŮ, A. Systém DigiTool a budoucnost dlouhodobé ochrany digitálních dat. Příspěvek na konferenci: 2. Setkání uživatelů DSpace, duben 2009. Dostupné na: http://dspace.vsb.cz/dspace/bitstream/10084/71330/1/fojtu_dsugcz09.pdf

NĚMEČKOVÁ, L. a FOJTŮ, A. Příspěvek na téma 'Výuka Uživatelského výzkumu na ÚISK', Infokon 2009, Masarykova Univerzita v Brně

2010

Studium informační vědy a znalostního managementu v evropském kontextu

- spolupráce na skriptech 'Modul č. 3 - Informační věda', Kapitola 11 – Human-Computer Interaction

2011

FOJTŮ, A. Open source nástroje pro dlouhodobou ochranu digitálních dokumentů – Konference Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2010.

HUTAŘ, J., MELICHAR, M. a FOJTŮ, A. Dlouhodobá ochrana digitálních dokumentů a projekt NDK. *Konference Knihovny současnosti 2011.*

2014

FOJTŮ, A. Dôvera ako kľúčový koncept digitálnych repozitárov. *Knižničná a informačná veda 25. Library and Information Science.* Bratislava : Univerzita Komenského, 2014.

Závěr:

Předloženou dizertační práci doktorandky *mgr. Andrey Fojtů* považuji za vysoce kvalitní a odbornou. Dílo splňuje nároky kladené na dizertační kvalifikační práci a doporučuji jako školitel ji přijmout k dalšímu řízení a práci směřovat k jejímu úspěšnému obhájení a následnému udělení titulu Ph.D.

Praha, listopad 2014

Richard Papík, v.r.